

Direct Ingaande Lijfrentes

De markt van direct ingaande lijfrentes lijkt door de redelijk constante stroom aan vrijvallende lijfrentekapitalen de enige markt te zijn waaraan de gevolgen van de kredietcrisis voorbij gaan. De productie bij verzekeraars loopt weliswaar terug, maar dit komt met name door de concurrentie van bankspaaraanbieders.

Reden genoeg om deze productgroep eens extra onder de loep te nemen en over de stand van zaken te rapporteren. In deze editie van het MoneyView Special Item kijken we naar enkele opvallende product- en tariefontwikkelingen in de afgelopen jaren. Uiteraard beginnen we met de MoneyView ProductRating.

MoneyView *ProductRating*

Ten behoeve van de ProductRating Prijs zijn 28 producten onderzocht, waarvan 19 verzekeringsproducten en 9 bankspaarproducten. Hierbij zijn 14 klantprofielen doorgerekend en geanalyseerd. De prijsanalyse is gebaseerd op drie peildata: 1 september, 1 oktober en 1 november 2010. De uitgangspunten van de profielen variëren in leeftijd, uitkeringsduur (tijdelijk en levenslang) en de

hoogte van de storting. De ProductRating Prijs resulteert in twee Ratings, één op basis van alleenstaanden en één op basis van gehuwden. Ten behoeve van de ProductRating Flexibiliteit zijn 30 producten onderzocht, waarvan 20 verzekeringsproducten en 10 bankspaarproducten. De producten zijn beoordeeld op basis van 20 kenmerken.

PRIJS ALLEENSTAANDEN

PRIJS GEHUWDEN

FLEXIBILITEIT

MoneyView

ProductRating 'Prijs'

2010

- ABN AMRO Lijfrente Garantie Polis
- OHRA Direct Ingaande Lijfrente verzekering
- Robein Garant Lijfrente

MoneyView

ProductRating 'Prijs'

2010

- ABN AMRO Leefrente
- Friesland Bank Lijfrente Uitkeren
- REAAL Bancaire Diensten LijfrenteUitkeringsRekening / SNS (Regio) Bank Lijfrentenieren

MoneyView

ProductRating 'Flexibiliteit'

2010

- De Amersfoortse Lijfrente verzekering
- Erasmus Leven Lijfrente Inkomens Plan
- Interpolis Lijfrente verzekering
- Nationale-Nederlanden Lijfrente

Binnen de ProductRating Prijs voor alleenstaanden zijn direct ingaande lijfrente verzekeringen op één leven vergeleken met bancaire direct ingaande lijfrentes. Bij een verzekering op één leven vervalt de waarde bij overlijden van de verzekerde aan de verzekeraar. Hier tegenover staat een hogere uit-

kering bij leven. Bij een bancaire lijfrente komt het resterende tegoed na overlijden van de rekeninghouder ten goede aan de nabestaanden. Binnen de ProductRating Prijs voor gehuwden zijn verzekeringen op twee levens met 70% overgang op de medeverzekerde afgezet tegen de bancaire variant.

Wilt u elke twee weken op de hoogte zijn van de tarieven van direct ingaande lijfrentes? Surf naar www.web-wijzers.nl en neem een abonnement op de LijfrenteWijzer.

Wilt u de ProductRating 'Flexibiliteit' zelf genereren en nagaan welke ProductRating uw product heeft? Dat kan met de **MoneyView ProductManager**. Neem contact op met MoneyView voor meer informatie over abonnementen of een gratis demoversie.

Heeft uw product een 5-sterren ProductRating? Gefeliciteerd! Wilt u met het **ProductRating-logo** naar buiten treden in advertenties, op websites of andere uitingen? Neem contact op met MoneyView en vraag naar de voorwaarden.

MoneyView

Contactgegevens:
020 - 626 85 85 of
specialitem@moneyview.nl

Special Item *Direct Ingaande Lijfrentes*

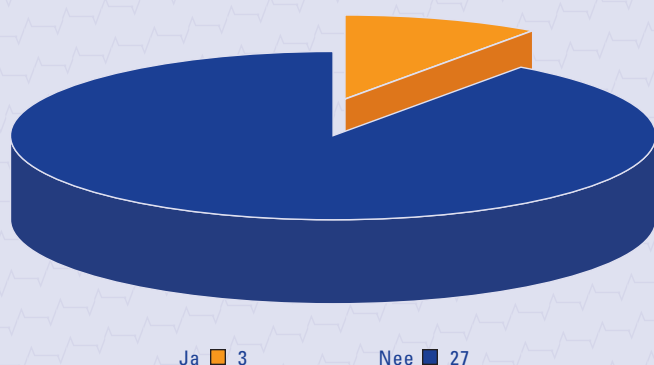
Ondanks het feit dat verzekeringen met 70% overgang op de medeverzekerde in geval van overlijden van de hoofdverzekerde minder uitkeren dan bij een bancaire lijfrente, is er geen enkele verzekering die een hogere uitkering kent dan de uitkeringen van bankspaarproducten. Opvallend is dat binnen de vergelijking voor alleenstaanden daarentegen wel een aantal bancaire producten voorkomt met relatief hoge uitkeringen. De hoogste rangpositie wordt daarbij behaald door Friesland Bank met een vijfde positie.

Binnen de ProductRating Flexibiliteit scoren de verzekeringsproducten over het algemeen beter dan de bancaire producten. Zo bieden de verzekeraars veelal de keuze tussen een prenumerando en postnumerando uitkering. Ook is bij veel

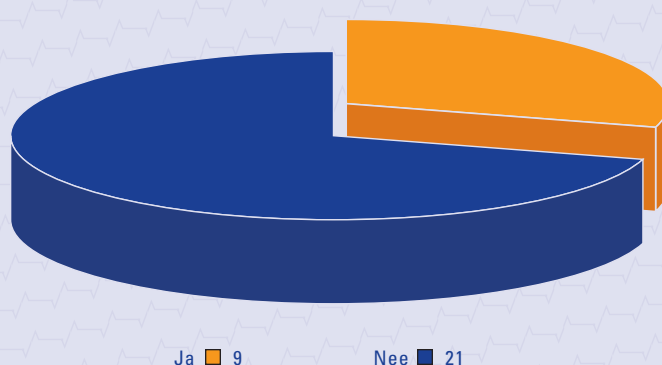
banksparaanbieders vaak alleen een maanduitkering mogelijk, terwijl alle verzekeraars de keuze bieden tussen een uitkering per maand, kwartaal, halfjaar of jaar. Overigens zijn bij de ProductRating Flexibiliteit toepassingen die bij banksparen niet mogelijk zijn als gevolg van beperkingen door wetgeving (zoals het bieden van een overbruggingslijfrente of een lijfrente voor een invalide kind) buiten beschouwing gelaten in de beoordeling.

De 5-sterrenproducten onderscheiden zich op kenmerken zoals het bieden van een slotuitkering, indexatiemogelijkheden en de keuzemogelijkheden in overgangpercentages in geval van een verzekering op twee levens. Daarnaast kent De Amersfoortse als enige 5-sterrenproduct de mogelijkheid om tijdens de looptijd een nieuw kapitaal in te brengen.

INBRENGEN NIEUW KAPITAAL TIJDENS LOOPTIJD

MOGELIJKHEID TOT MEEVERZEKEREN VAN EEN SLOTUITKERING

Marktfeiten *Toegelicht*

Productaanbod

Op de markt van direct ingaande lijfrentes zijn 20 aanbieders actief met een verzekeringsoplossing en 10 met een bancaire variant. Het aantal direct ingaande lijfrenteverzekeringsproducten is de afgelopen jaren iets afgenomen. Zo zijn DBV en Zwitserleven, als gevolg van de overname door REAAL, per 1 januari 2010 gestopt met de verkoop van direct ingaande lijfrenteverzekeringsproducten en heeft Avéro Achmea zich halverwege 2008 teruggetrokken van deze markt. Door de introductie van banksparen per 1 januari 2008 is het totaal aantal aanbieders van direct ingaande lijfrentes echter wel toegenomen. Paerel Leven is hierbij nog wel meegeteld als aanbieder en is tevens meegenomen in de ProductRatings van dit Special Item. Paerel Leven heeft echter afgelopen augustus een tijdelijke verkoopstop afgekondigd, waardoor het product tijdelijk niet meer beschikbaar is. Volgens Paerel Leven zullen zij weer starten met de verkoop van direct ingaande lijfrenteverzekeringsproducten zodra een oplossing is gevonden voor de solvabiliteitsproblemen. Het is echter nog niet bekend of en wanneer Paerel Leven weer zal beginnen met de verkoop.

Marktcijfers

Sinds de introductie van banksparen loopt de productie van direct ingaande lijfrenteverzekeringsproducten bij verzekeraars terug. De totale inleg in direct ingaande lijfrentes is bij verzekeraars vooral in 2009 spectaculair gedaald. In 2008 werd volgens de gegevens van het Centrum voor Verzekeringstatistiek (CVS) nog € 3,2 miljard ingelegd in direct ingaande lijfrenteverzekeringsproducten, in 2009 is dit gedaald met € 700 miljoen naar € 2,5 miljard. Het is niet geheel duidelijk hoeveel er in 2009 bij banksparaanbieders is ingelegd op direct ingaande lijfrenterekeningen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) houdt wel cijfers bij van het spaartegoed op bankspaarproducten, maar zij maakt geen onderscheid tussen opbouw- en uitkeringsproducten. Volgens het CBS is er in 2009 in totaal € 1,7 miljard ingelegd in bancaire lijfrenteproducten.

Over de eerste helft van 2010 zijn wel cijfers beschikbaar. In het rapport 'Banksparen groeit door naar volwassenheid' van IG&H zijn de marktaandeelen van banksparaanbieders ten opzichte van verzekeraars onderzocht. Hieruit blijkt dat er in de eerste helft van 2010 ruim € 1,2 miljard is ingelegd in direct ingaande lijfrenteverzekeringsproducten ten opzichte van € 450 miljoen in bancaire direct ingaande lijfrenterekeningen. Hiermee hebben de banksparaanbieders derhalve zo'n 27% van deze markt in handen.

BELANGRIJKSTE VERSCHILLEN VERZEKEREN EN BANKSPAREN

Tussen bancaire direct ingaande lijfrenterekeningen en direct ingaande lijfrente verzekeringen bestaat een aantal grote verschillen. Ten eerste is een levenslange uitkering niet mogelijk bij de bancaire variant. De bancaire lijfrente kent, als tegenhanger van de levenslange uitkering, wel een uitkering die minimaal 20 jaar duurt, waarbij geldt dat als de uitkering ingaat vóór de 65e verjaardag, deze minimaal 20 jaar dient te duren vermeerderd met het aantal jaren dat de uitkering voor de 65e verjaardag is ingegaan. Bij een 60-jarige man geldt dus dat de uitkeringsduur minimaal 25 jaar dient te bedragen. Ten tweede is een tijdelijke bancaire direct ingaande lijfrente weliswaar ook mogelijk, deze kan echter uitsluitend ingaan in of na het 65e levensjaar en dient minimaal vijf jaar te duren.

Ten derde is er ook in geval van overlijden een aantal verschillen tussen verzekeren en banksparen. Bij een lijfrente verzekering op twee levens wordt namelijk bij het afsluiten van de verzekering bepaald wie de verzekeringnemer, verzekerde en begunstigde is. Als de verzekerde van een direct ingaande lijfrente verzekering overlijdt, krijgt de begunstigde een zelfstandig recht op de uitkering, geheel buiten de nalatenschap om. Bij banksparen kan men de begunstiging niet regelen via het product. De opgebouwde tegoeden komen ten goede aan de erfgenamen. Afhankelijk van wie de uitkering ontvangt, de partner of overige nabestaanden, gelden de volgende eisen aan de uitkering aan nabestaanden:

UITKERING NA OVERLIJDEN AAN DE PARTNER:

- De uitkeringen gaan direct in als termijnen nog niet zijn ingegaan, waarbij de looptijd van de nabestaandenlijfrente minimaal vijf jaar dient te bedragen, of
- De uitkeringen worden direct voortgezet conform de oorspronkelijke duur in het geval dat de uitkeringen al waren ingegaan.

UITKERING NA OVERLIJDEN AAN NABESTAANDEN IN DE RECHTE LIJN, 2e OF 3e GRAAD ZIJLIJN, JONGER DAN 30 JAAR:

- De looptijd van de nabestaandenlijfrente dient minimaal vijf jaar te bedragen, maar niet langer dan het aantal jaren dat de erfgenaam 30 jaar of jonger is, of
- De looptijd van de nabestaandenlijfrente dient minimaal 20 jaar te bedragen.

UITKERING NA OVERLIJDEN AAN NABESTAANDEN IN DE RECHTE LIJN, 2e OF 3e GRAAD ZIJLIJN, OUDER DAN 30 JAAR:

- De looptijd van de nabestaandenlijfrente dient minimaal 20 jaar te bedragen.

Productontwikkelingen *Uitgelicht*

Direct ingaande lijfrentes zijn vrij simpele 'rechttoe rechtaan'-producten. De producten van de verschillende verzekeraars bieden vrijwel allemaal dezelfde mogelijkheden. Verzekeraars concurreren dan ook voornamelijk op prijs. De tarieven van direct ingaande lijfrentes zijn afhankelijk van de marktrente en schommelen dan ook continu. Op het gebied van traditionele direct ingaande lijfrente verzekeringen is er dan ook nauwelijks sprake van enige productontwikkeling.

Wel heeft AEGON dit voorjaar de AEGON Variabele Lijfrente op de markt gebracht. De AEGON Variabele Lijfrente is een product, waarbij opbouw en uitkering met elkaar worden gecombineerd. Het product is gebaseerd op het systeem van 'variable annuities'. In tegenstelling tot reguliere lijfrente producten valt dit product niet in box I, maar in box III. De opgebouwde waarde wordt gedurende de volledige looptijd belegd en risico's kunnen worden beperkt door te kiezen voor een inkomensgarantie en garantie bij overlijden. In de inkomensfase ontvangt de verzekeringnemer een inkomen dat onttrokken wordt uit de opgebouwde waarde. De inkomensgarantie biedt een gegarandeerd inkomen voor een periode van 15 jaar. Het garantiebedrag is per jaar minimaal 7% van de koopsomstorting.

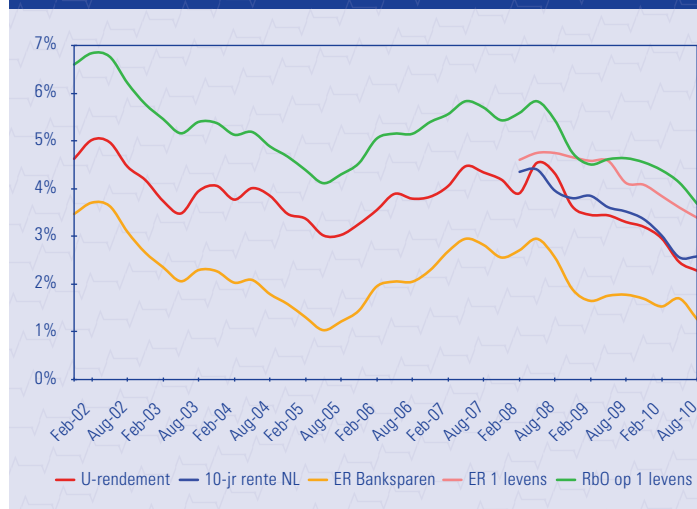
Op de markt van bancaire direct ingaande lijfrentes is er het afgelopen jaar wel het een en ander gebeurd. Sinds 1 januari 2010 is het namelijk mogelijk om ook een gouden handdruk, oftewel een stamrechtuitkering, onder te brengen bij een bank. Bij de introductie van banksparen per 1 januari 2008 was dit wettelijk nog niet geregeld. Nu dit sinds 1 januari van dit jaar wel mogelijk is, heeft een aantal bankspaanbieders, waaronder ABN AMRO, Rabobank, REAAL Bancaire Diensten en SNS (Regio) Bank, inmiddels een product op de markt gebracht waarop een ontslagvergoeding kan worden gestort. Opvallend is dat een ontslagvergoeding bij een bancaire product niet op een reguliere bancaire lijfrenterekening kan worden gestort. Bij een verzekeraar kan een ontslagvergoeding namelijk gewoon in een lijfrente verzekering worden gestort, waarbij op de polis een stamrechtclausule wordt geplaatst. Omdat een dergelijke clausule niet mogelijk is bij een bancaire lijfrente, worden door de bankspaanbieders aparte producten ontwikkeld voor ontslagvergoedingen. Over het algemeen zijn de producten in de basis gelijk aan de reguliere uitkerende lijfrentevariant, maar kennen ze bijvoorbeeld andere eisen ten aanzien van de minimum looptijd van de uitkering, die in geval van een ontslagvergoeding afhankelijk is van de leeftijd. Daarnaast is de maximum aanvangsleeftijd 65 jaar in plaats van 70 jaar.

Trends & ontwikkelingen *Toegelicht*

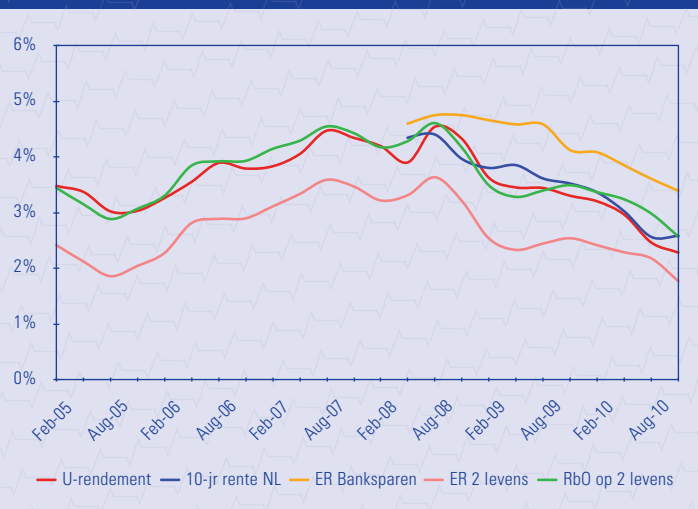
Om de historische prijsontwikkelingen van direct ingaande lijfrenteverzekerings- en direct ingaande lijfrenterekeningen inzichtelijk te maken zijn de uitkeringen van direct ingaande lijfrentes met een uitkeringsduur van 10 jaar afgezet tegen een maatstaf. De uitkeringen van direct ingaande lijfrenteverzekerings- en direct ingaande lijfrenterekeningen tegen de 10-jaars marktrente (jongste tienjarige Nederlandse staatslening, bron DNB). Bij de verzekeringsvariant is onderscheid gemaakt naar

verzekeringsvariant op één leven en verzekeringsvariant op twee levens, de bancaire variant kent dit onderscheid niet. Beide zijn afgezet tegen direct ingaande lijfrenterekeningen met een uitkeringsduur van 10 jaar. Bij verzekeringsvariant op één leven zijn de uitkeringen sinds 2002 in kaart gebracht. Omdat MoneyView pas sinds 2005 ook uitkeringen verzamelt van verzekeringsvariant op twee levens met een uitkeringsduur van 10 jaar, gaat deze historie terug tot 2005. De historie van direct ingaande lijfrenterekeningen gaat terug tot mei 2008.

HISTORIE BANKSPAREN VS VERZEKEREN OP 1 LEVEN UITKERINGSDUUR 10 JAAR

HISTORIE BANKSPAREN VS VERZEKEREN OP 2 LEVENS UITKERINGSDUUR 10 JAAR

MoneyView berekent aan de hand van de uitkeringen van direct ingaande lijfrenteverzekeringsvariant het effectief rendement (ER), waarbij rekening is gehouden met de sterftekans gedurende de looptijd van de verzekering en het rendement bij overleven (RbO), waarbij wordt berekend hoe hoog het behaalde rendement is als de verzekerde nog in leven is op de einddatum.

Wat duidelijk zichtbaar is dat de algemene trend sinds 2002 dalende is, waardoor ook de uitkeringen steeds lager worden. In 2007 en 2008 vond er een opleving plaats, maar sinds augustus 2008 lopen de rendementen gestaag terug. Op 1 november 2010 heeft het U-remendement dan ook de laagste stand in ruim acht jaar bereikt.

De berekende effectieve rendementen van direct ingaande lijfrenteverzekeringsvariant volgen heel duidelijk het verloop van het U-remendement. Ook tussen het berekende effectief rendement van bankspaarproducten en de 10-jaars marktrente is een duidelijk verband zichtbaar.

Zoals ook blijkt uit de resultaten van de ProductRating Prijs zijn de uitkeringen van direct ingaande lijfrenteverzekeringsvariant op één leven over het algemeen hoger dan de uitkeringen van direct ingaande lijfrenterekeningen. Omdat er bij bank-

sparen geen sprake is van sterftekansen, de uitkeringen komen namelijk volledig ten goede aan de nabestaanden, is voor wat betreft de hoogte van de uitkering het rendement bij overleven van direct ingaande lijfrenteverzekeringsvariant vergelijkbaar met het effectief rendement van de lijfrenterekeningen. Het effectief rendement van direct ingaande lijfrenteverzekeringsvariant ligt beduidend lager. De reden hiervoor is gelegen in het feit dat bij overlijden van de verzekerde gedurende de looptijd het tegoed aan de verzekeraar vervalt. Opvallend is dat het effectief rendement van bankspaarproducten in mei 2009 even boven het rendement bij overleven van verzekeringsvariant uitkwam. Op dat moment waren de uitkeringen van bankspaarproducten gemiddeld dus zelfs hoger dan die van verzekeringsvariant op één leven.

In de grafiek waarbij direct ingaande lijfrenteverzekeringsvariant op twee levens zijn afgezet tegen direct ingaande lijfrenterekeningen is duidelijk zichtbaar dat de uitkeringen van bankspaarproducten beduidend hoger zijn dan die van verzekeringsvariant op twee levens. Ook dit beeld kwam naar voren bij de resultaten van de ProductRating Prijs. Dit ondanks het feit dat bij de verzekeringsvariant is uitgegaan van 'slechts' 70% overgang bij overlijden en er bij overlijden van de verzekerde dus minder wordt uitgekeerd dan bij bankspaarproducten.

Wilt u elke twee weken op de hoogte zijn van de tarieven van direct ingaande lijfrentes? Surf naar www.web-wijzers.nl en neem een abonnement op de LijfrenteWijzer.

Wilt u de ProductRating 'Flexibiliteit' zelf genereren en nagaan welke ProductRating uw product heeft? Dat kan met de **MoneyView ProductManager**. Neem contact op met MoneyView voor meer informatie over abonnementen of een gratis demoversie.

Heeft uw product een 5-sterren ProductRating? Gefeliciteerd! Wilt u met het **ProductRating-logo** naar buiten treden in advertenties, op websites of andere uitingen? Neem contact op met MoneyView en vraag naar de voorwaarden.

MoneyView

Contactgegevens:
020 – 626 85 85 of
specialitem@moneyview.nl